

MAANDBLAD

UITGEGEVEN DOOR HET NATUURHISTORISCH GENOOTSCHAP IN LIMBURG.

Algemeene Ledenvergadering op Donderdag 18 November 1915, in het hôtel Cloot te Heerlen.

Aanwezig, volgens de Presentielijst, 19 leden.

De Voorzitter opent de vergadering te circa 6¼ uur en heet de aanwezigen hartelijk welkom. Hij memoreert in het kort dat het Genootschap, ondanks de tijdsomstandigheden, in ledental vooruitgaat en de financiële toestand, dank zij de geldelijke tegemoetkomingen der mijndirecties, aanmerkelijk verbeterd is.

De wetenschappelijke publicaties verschijnen geregeld en worden voortdurend gevraagd, wel een bewijs dal de Vereeniging meer en meer in de wetenschappelijke wereld naam maakt.

* *

Overgaande tot de Agenda, welke is opgenomen in 't Maandblad van Oct., No. 10, komt in de eerste plaats in behandeling: de benoeming van een Secretaris.

De Voorzitter deelt der vergadering mede, dat nu de heer Giljam, tot groot teetwezen van het Bestuur, Limburg heeft vertaten en de heer Huffnaget, die in zijne plaats als Secretaris benoemd werd, om gezondheidsredenen heeft moeten bedanken, het Bestuur gemeend heeft, geen beteren secretaris te kunnen voorstellen dan den heer Mr. Frees, die destijds met zooveel ijver en ambitie dezelfde functie heeft bekleed, doch toen, wegens overdrukke bezigheden gemeend heeft het Secretariaat niet langer naar behooren te kunnen waarnemen.

Thans heeft de heer Frees weer eenigen tijd voor het Genootschap beschikbaar en wil hij zich, desgevraagd, gaarne eene eventueele benoeming als Secretaris laten welgevallen.

Bij acclamatie wordt de heer Frees tot Secretaris van het Genootschap benoemd.

* *

Wat punt 2 der Agenda betreft, n.m.l. het beheer van het Museum en van den Museumtuin, deelt de Voorzitter mede, dat het Bestuur dienaangaande een regeling heeft nodig geacht, omdat bij de vaststelling vroeger van de Statuten en het Reglement in deze aangelegenheid niet of niet voldoende is voorzien, en museum en tuin voortdurend een onderwerp van zorg opleveren en daarom afzonderlijk dienen te worden beheerd.

De voorstellen van het Bestuur, nader aangegeven in voornoemd Maandblad, worden met algemeene stemmen aangenomen, met dien verstande, dat punt 2 c gelezen wordt als volgt: „Om het jaar treedt 1/3 van het aantal leden af.” De Museum-commissie stelde deze wijziging zelf voor, bij monde van den heer H. de Wever, Maastricht, omdat zij van oordeet

is, dat de leden der Commissie, bij de eerst voorgestelde regeling te tang zouden aanblijven. De vergadering ging hiermede aceoord. Mel betrekking tot de qualiteit der leden van de commissie, merkt de Voorzitter op, dat in de tegenwoordige commissie geen Geoloog zitting heeft.

Hij stelt aan de vergadering voor, mede namens de Museum-commissie, den heer L. Keutler te Maastricht te verzoeken als zesde lid in meer genoemde commissie zitting te laten nemen. De vergadering keurt, nadat ze vernomen heeft dat de heer Keuller zich deze benoeming wel wil laten gevallen, het voorstel goed.

* *

Tot leden voor het nazien van den staat der boekerij, als bedoeld in punt 3, laatste alinea van de agenda, resp. van het nieuwe reglement, worden door de vergadering, op voorstel van den Voorzitter, aangewezen de leden, de heeren E. m. Dumoutin, Mr. H. Pautussen en L. Keuller te Maastricht.

Deze heeren zullen met de gedane aanwijzing nader in kennis worden gesteld, met beleefd verzoek, bedoelde functie, in belang van het Genootschap wel te willen aanvaarden.

* *

Met betrekking tot punt 5 van de Agenda deelt de Voorzitter mee, dat het in de bedoeling van het Bestuur heeft gelegen, den heer Drijver te verzoeken eene voordracht met lichtbeelden over het leven van onze inlandsche vogels, welke hij o.a. te Valkenburg gehouden heeft, ook op deze vergadering te houden. Dit plan is niet gelukt, omdat de heer Drijver vandaag verhinderd was. Gelukkig heeft 't Bestuur met deze mogetijkheid rekening gehouden en daarom tevens den heer Sprenger uitgenoodigd eene voordracht over een van de vele tot zijn gebied behorende onderwerpen te wilten houden, indien de heer Drijver niet naar Heerten zou komen. De heer Sprenger zegde dit toe.

De heer Sprenger krijg dertalve 't woord voor het houden van zijne voordracht: „de vruchtbaarheid van de boomen in 't algemeen”.

Na een kort overzicht te hebben gegeven van de wijze, waarop de bevruchting bij de boomen plaats heeft, doet spreker aan de vergadering tal van inleressante mededeelingen betreffende de bloemknopvorming en de voorwaarden, waarvan de vruchtbaarheid afhankelijk is, alsmede over de kankerziekte der vruchtboomen. De vergadering volgt deze leerrijke en boeiende voordracht met bijzondere aandacht.

Spreker sluit haar met de hoop, dat de gegeven verklaringen mogen leiden tot nauwkeurige waarneming in de natuur en tot meerdere toepassing in de praktijk.

De voorzitter dankt spreker voor de aangename en nuttige wijze, waarop hij de leden heeft bezig gehouden.

Door verschillende aanwezigen worden den heer Sprenger nog vragen gesteld naar aanleiding van de behandelde stof.

Nadat de heer J. Erens de aandacht der vergadering had gevestigd op 't Natuurhistorisch Museum der Heidemaatschappij te Arnhem en de heer Dr. J. Beckers op eene bemestingsplant, welke dit jaar uitgezaaid was in de buurt van Schinnen en die ook aan bijhouders ten eerste is aan te bevelen, sluit de Voorz. om 8¼ u. de vergadering.

Het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg in 't afgelopen jaar.

„Door veelzijdige werkzaamheid, wetenschappelijk in de eene, populariserend in de andere richting, moge het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg den ongewonen groei der laatste jaren nog een tijd lang kunnen bestendigen en zodoende verre blijven van een toekomst, waarin het ledental constant blijft, al zal deze dan ook vrij zeker eenmaal „aanbreken!“

Aldus schreven we in ons Jaarboek 1913.

Zeker, 't kan niet uitblijven, er zal eenmaal een tijd komen, dat 't ledental van 't Genootschap vrijwel constant móet blijven.

't Afgelopen jaar heeft echter bewezen, dat die tijd er nu gelukkig nog niet is.

Immers, alhoewel we door sterfgevallen, door vertrek uit Limburg en om aan ons onbekende redenen, zoo nu en dan leden moesten verliezen, zijn door de ruim twintig nieuw toegetreden leden de rangen van het Genootschap alweer versterkt.

Als een verblijvend feit moet zeer zeker de aanwinst van Begunstigers gememoreerd worden.

Zonder uitzondering hebben zich in 't afgelopen jaar als dusdanig de verschillende Steenkolenmijnen bij onze vereeniging aangesloten.

Door de jaarlijkse gift van f 25, welke de Directies dezer mijnen hebben toegezegd, werd de geldelijke toestand van het Genootschap niet weinig verbeterd en is de Vereeniging in staat gesteld, beter dan vroeger, hare veelzijdige werkzaamheden, naar behooren, te verrichten.

Ze is wetenschappelijk, ze is populariserend kunnen optreden.

De gehouden vergaderingen, algemeene, zoowel als maandelijksche, hebben zulks bewezen. Al die vergaderingen waren, zonder uitzondering, goed bezocht, waren gezellig, en waren — wat 't voorname is — zeer instructief.

Er werden lezingen gehouden, niet zelden met lichtbeelden.

In de verschillende nummers van 't Maandblad zijn die lezingen uitvoerig behandeld.

We meenen daarom hier te volstaan, als we naar de verslagen verwijzen.

Maar toch moeten we nogmaals dank zeggen aan de heeren Blankevoort, de Gier, Romijn, Sprenger, voor hunne leerrijke, niet zelden hoogst wetenschappelijke, maar toch immer goed bevattelijke voordrachten.

Niet minder interessant waren de demonstratie's van natuurhistorische voorwerpen en de kortere mededeelingen der leden, zoowel op algemeene als maandelijksche bijeenkomsten. Alwie onze ver-

gaderingen bezocht heeft, zal moeten getuigen, dat Genootschap er ernstig en met succes naar streeft, den leden en de buitenwereld de overtuiging te geven, dat 't der moeite loont lid van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg te zijn.

Niet minder ook werd deze overtuiging gevestigd door de **Excursie's**, die verbonden zijn geweest aan de Maandelijksche vergadering op 24 Mei te Maastricht en aan de algemeene Zomervergadering op 26 Juli te Venlo.

In den breede zijn deze excursie's in 't Maandblad besproken, door de heeren Keuller en Huffnagel, hare kundige leiders.

We hebben daaraan te dezer plaatse niets toe te voegen, alléén hun beiden, alsmede de heeren Sprenger en Burgemeester van Basten-Batenburg en den heer M. Leenders nogmaals dank te zeggen, voor wat ze den deelnemers aan deze excursie's lieten zien.

't Natuurhistorisch Genootschap is er in 1915 op vooruitgegaan! Zulks bewijst 't **Museum van Natuurlijke Historie te Maastricht**.

't Is ondoenlijk hier zijne aanwinsten te memoreeren. Dat zal gebeuren op 'n andere plaats en door hen, die in voortdurende, nauwere betrekking tot 't Museum staan, dan wij, n.m.l. door de Museumcommissie.

Datzelfde geldt voor onze **Bibliotheek**.

Binnenkort verschijnt de lijst van al de boekwerken en platen, waarmee deze boekerij, in den korten tijd van haar bestaan en niet 't minst in 1915, verrijkt is geworden.

We weten 't — we doen den heer H. de Wever, onzen Bibliothecaris, maar matig genoeg, als we in dit verslag hulde brengen aan zijn initialief, zijn doorzettingsvermogen, om van de bibliotheek 'n eenige boekerij, op vooral Limburgsch natuurhistorisch gebied, te maken.

Maar toch kunnen we dit niet nalaten.

Honor cui honor!....

Dat de Heer de Wever hiertoe in staat werd gesteld door de gulle vrijgevigheid, op boeken-gebied van o.a. de heeren Blankevoort, Dr. Aug. de Wever, Mr. Haex, de Stad Maastricht enz. enz., zullen we hier maar stilzwijgend voorbijgaan.

De Catalogus, die binnenkort verschijnt, zal 't wel uitwijzen.

Wat de **Museum-tuin** betreft, zijn verzorger, de heer Sprenger, heeft er voor gezorgd, dat deze tuin meer en meer een „unicum“ in gansch 't land mag heeten.

't Is inderdaad waard vermeld te worden, hoe er nu al zoovele zeldzame vooral Zuid-Limburgsche planten zijn ondergebracht en hoe goed ze zich hier op haar gemak gevoelen.

Ook zal zorg gedragen worden, dat in 't vervolg waterplanten in den tuin eene geschikte plaats kunnen vinden.

Als bijzonder vermeldenswaardig meenen we te moeten herinneren, dat dit jaar in den Museum-tuin, uit zaailingen van *Digitalis grandiflora*, met groote gele bloemen, één plant ontstond, die eene kruising is van deze grootbloem gele *Digitalis* met *Digitalis purpurea*.

Eene kostbare aanwinst voor 't plantkundig gedeelte van ons Museum is zonder twijfel 't Herbarium van den bekenden Bosquet, 't welk welwillend door de Eerw. Broeders aan 't Genootschap werd afgestaan.

Alvorens dit korte overzicht van Museum en Mu-
tuin te eindigen kunnen wij niet nalaten te vermel-